

Появиха се „богати“ пенсионери и от частните фондове

- Source: 24 Часа; Print Media; [p.2](#), [p.3](#)
- Date: 15-04-2025

Расте броят на пожизнените пенсии, защото все повече хора отговарят на условията да получат такава

И в частните пенсионни фондове, в които по лични партии спестяват за т.нар. втора пенсия 4 млн. българи, се появиха пенсионери, които на фона на останалите могат да бъдат определени като „богати“. И все повече от спестителите в десетте универсални пенсионни фонда успяват да изпълнят условията, за да получават пожизнена пенсия.

Това стана ясно от отчета на инвестиционните портфейли на фондовете към края на март тази година. Във фондовете за изплащане на пожизнени пенсии вече има заделени почти толкова пари, колкото и в тези за разсрочено плащане.

Частните пенсионни компании са задължени да прехвърлят партидите на своите спестители, които се пенсионират, в специални фондове за плащане на пенсиите. Като право на пожизнена пенсия имат тези хора, чиито натрупани през годините средства позволяват да получават като втора пенсия поне 15% от размера на минималната държавна. Това означава, че при сегашния размер на минималната пенсия тези хора вземат поне 88 лв. месечно като допълнителна пенсия. За отпускането на пожизнена втора пенсия са нужни грубо около 22 хил. лв. натрупани в личната партида към датата на пенсиониране.

Хората, които имат помалко средства, но все пак партидата им е по-голяма от три минимални пенсии, получават разсрочено изплащане на сумата за определен брой години. Само на тези с партии, по-малки от 3 минимални пенсии, се дава възможност да изтеглят спестяванията си наведнъж.

За втора пенсия се осигуряват задължително всички български граждани, родени след 31 декември 1959 година.

Именно разсроченото изплащане на пенсиите бе най-популярният продукт в началните години, в които частните фондове започнаха да ги изплащат. Това стана от 1 септември 2021 година, когато първите жени с право на втора пенсия получиха първите си плащания.

От средата на 2024 година обаче втора пенсия получиха и първите мъже, осигурени в универсален пенсионен фонд.

Като оттогава започва и преобръщането на съотношението между пожизнените и разсрочените пари. За получаването на втора пенсия не се изисква минимален брой години осигурителен стаж, както е за тази от държавното обществено осигуряване, а само навършването на пенсионна възраст. За тази година тя е 62 години и 4 месеца за жените и 64 години и 8 месеца за мъжете.

Към края на март т.г. във фондовете за пожизнено плащане са били прехвърлени 111 851 000 лв. Като само за първите три месеца на годината в тези фондове са прехвърлени партии на стойност над 14 млн. лв.

За сравнение, за същия период във фондовете за разсрочено плащане на пенсиите са влезли само 2,5 млн. лв. и те са достигнали общо 131 939 000 лв. Три месеца по-рано във фондовете за разсрочено плащане е имало с 32,3 млн. лв. повече, отколкото в тези за пожизнено.

За първи път в края на март в някои от пенсионните компании фондовете за пожизнени пенсии са по-големи от тези за разсрочено плащане. Два от тези фондове са от графата на т.нар. големи. Фондът за пожизнени пенсии на ЦКБ-Сила например към края на март е имал 12,3 млн. лв., а в този за разсрочено са били прехвърлени 9,9 млн. лв. Подобно е положението и във фондовете за пожизнени пенсии и разсрочено плащане на **ОББ**. Такава е тенденцията и при „Алианц“ и „Съгласие“, където обаче разликата в полза на прехвърлените в пожизнените фондове партии е по-малка.

При най-малката пенсионноосигурителна компания „ДаллБогг Живот и Здраве“ пък за първи път фонд за разсрочено плащане намалява към края на март в сравнение с предходното тримесечие. Това означава, че някаква част от пенсионерите с разсрочени пенсии са приключили с получаването им, а на тяхно място не е имало нови. За сметка на това в тази компания фондът за изплащане на

пожизнени пенсии почти се е удвоил.

Все още обаче при половината от пенсионните компании разсроченото изплащане на втората пенсия преобладава. И при тях обаче скоро се очаква пожизнените пенсии да станат повече от тези на разсрочено плащане.

Причината е, че с напредване на годините все повече от хората с право на втора пенсия ще имат пълен или почти пълен период на осигуряване в частен фонд.

Като цяло обаче дори и при хората, които имат право на пожизнена пенсия, все още преобладават тези, които предпочитат да получават парите по схемата на т.нар. гарантирано плащане. При нея от партидата се определя по-голяма месечна сума за период между 2 и 10 години, а след това, докато е жив пенсионерът, получава доста по-ниски месечни плащания. В този случай предимството е, че при смърт на пенсионера, преди да му бъдат изплатени всички гарантирани суми, наследниците му получават остатъка. Докато при алтернативния продукт на пожизнена пенсия в еднакъв размер няма право на унаследяване

Фондовете предлагат и трети вид пожизнена пенсия, която също включва разсрочено плащане. При нея по избор на пенсионера той получава част от парите си разсрочено до навършването на определена възраст. Като тук месечният размер не може да е по-малък от 15% от минималната пенсия от НОИ и по-голям от пълния ѝ размер.

След изтичане на разсроченото плащане се отпуска по-малка пожизнена пенсия. Като при този продукт може да се наследи само сумата, която остава от договора за разсрочено плащане. Каква част от новите пенсионери с право на пожизнена втора пенсия кой от продуктите са избрали, трябва да стане ясно след месец, когато Комисията за финансов надзор ще обработи отчетите на компаниите за първото тримесечие на 2025-а. Според източници от пенсионните компании обаче повечето хора в момента избират продукта с гарантирано плащане.

Разсрочено изплащане на средствата пък се полага за пенсионерите, чиито натрупвания по партидата в универсалния фонд не са достатъчни за отпускането на пожизнена пенсия, но надхвърлят трикратния минимален месечен размер на държавната пенсия за осигурителен стаж и възраст. И тук продължителността на периода на разсрочено изплащане следва да бъде избрана по такъв начин, че месечният размер на изплащаната сума да не бъде по-нисък от 15% и по-висок от 100% от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Наследява се остатъкът от дължимите плащания на починалия пенсионер.